

הפסדי הציבור בגין אי-מיצוי פריסת השבח

1. הציבור עושה מדי שנה כ-25,000 עסקאות מקרקעין שחויבו בתשלום מס שבח בסכום ממוצע של כ-1.75 מיליארד ש"ח⁶ לשנה. רק מיעוטם של האזרחים ששילמו מס שבח ביקש לפרוס את סכומי השבח דבר שיכול היה אצל חלקם להקטין את חבות המס. עוד נמצא כי רק במקרים מעטים ביקש התא משפחתי לפצל את השבח במכירת נכס מקרקעין לשני בני הזוג, ובכך ליהנות מהטבת מס שלעיתים גדולה יותר. על אף שבידי הרשות קיים מידע אודות פוטנציאל הזכאות של הנישומים, היא לא פעלה להגדלת שיעור המיצוי של ציבור הנישומים שיכול היה ליהנות מהטבות המס האמורות לעיל, ובהם נישומים מעל גיל ששים, מובטלים, נישומים בעלי הכנסה נמוכה ונישומים שלהם יתרת נקודות זיכוי בלתי מנוצלות לפריסה.
2. קיים קשר לקוי בין משרדי מס הכנסה למשרדי מסמ"ק בנוגע לטיפול בפריסת השבח, כתוצאה מכך נוצר עיכוב רב בטיפול בבקשות לפריסת השבח.
3. הרשות לא העמידה לרשות עובדיה מערכת ממוחשבת, ולא העמידה לרשות הציבור סימולטור אשר יסייעו בידם לחשב את מס השבח בדרך של פריסה, והחישבו אשר נעשה באופן ידני מעלה חשש להיווצרות טעויות.

ליקויים בטיפול בהחזרי מס במשרדי השומה

רוב משרדי השומה שנדגמו, אינם נוהגים בשקיפות עם הנישום; הם משנים את שומתו העצמית בלי שניתנת לו הודעה על כך, ובלי שניתנת לו זכות הטיעון וזכות התגובה להוכחת הצהרתו. השומה שנשלחת לנישום אינה מציגה לו את השינויים שנעשו בהצהרתו. כמו כן, הרשות אינה שולחת לנישום עדכונים בנוגע לקבלת הדוחות להחזרי מס שהגיש למשרדי השומה, ולמצב הטיפול בדוחות אלו, והוא אינו יודע מתי הוא צפוי לקבל את החזר המס, אם בכלל.

ליקויים בהחזר יתרות זכות לציבור על ידי משרדי השומה

משרדי השומה לא עושים פעולות יזומות וממשיות לאיתור זכאים להחזר מס שפרטי החשבונות שלהם לא היו מעודכנים - לצורך החזר מהיר של יתרות שהנישומים זכאים להן. כך לדוגמה, נכון לאוקטובר 2014 היו כ-55,000 נישומים אשר פרטי חשבון הבנק שלהם לא היו מעודכנים בתיקיהם; ל-44,000 מהם (המהווים כ-80%) הייתה יתרת זכות מעוכבת מעל 60 יום בסך של כ-136 מיליון ש"ח.